



**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE**

Olsztyn, 23 stycznia 2023 r.

WOPN.6400.8.2023.OK.1

DECYZJA

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.), art. 56 ust. 2 pkt 1, pkt 2 oraz ust. 4 pkt 6 i pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm.) § 1 pkt 1 lit. a, lit b, § 2, § 3, § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), po rozpatrzeniu wniosku Powiatowego Zarządu Dróg w Mrągowie znak: S5.50.55.2022.MN.1 z dnia 13 stycznia 2023 r.

orzekam

- I. **Zezwolić** na zniszczenie siedlisk i okazów odnoźcy jesionowej *Ramalina fraxinea*, odnoźcy kępkowej *Ramalina fastigiata*, odnoźcy mączystej *Ramalina farinacea* poprzez usunięcie następujących 6 drzew rosnących w pasie drogowym drogi powiatowej numer 1636, na odcinku Rozogi-Rybno, w granicach administracyjnych gminy Sorkwity:

Lp.	Numer inwentaryacyjny drzewa	Gatunek drzewa	Obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm [cm]	Kilometraż, strona drogi	Gatunki chronionych porostów
1	1	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	140	2+668, lewa	13
2	2	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	224	2+640, prawa	1
3	3	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	230	2+652, prawa	2
4	4	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	231	2+671, prawa	3
5	5	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	312	2+716, prawa	4
6	6	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	240	2+742, prawa	5

odnoźcyca jesionowa
odnoźcyca kępkowa
odnoźcyca mączysta

- II. **Zezwolenie obowiązuje w terminie do 31 grudnia 2024 r.**

III. Ustalić następujące warunki realizacji zezwolenia:

1. Za realizację zezwolenia odpowiada wnioskodawca.
2. Zezwolenie jest niezbywalne i dotyczy tylko wnioskodawcy oraz podmiotów wykonujących na jego zlecenie czynności.
3. Zniszczenie siedlisk i okazów chronionych porostów zostanie zrealizowane poprzez usunięcie 6 drzew rosnących w pasie drogowym drogi powiatowej numer 1636N, na odcinku Rozogi-Rybno, w granicach administracyjnych gminy Sorkwity.
4. Zniszczenie siedlisk i okazów chronionych porostów (poprzez wycinkę zasiedlonych drzew) nastąpi w terminie do 28 lutego 2023 r. lub od 16 października 2023 r. do 29 lutego 2024 r. lub od 16 października 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.
5. Do 30 września 2025 r. na działkach o numerach ewidencyjnych 282/2 (obręb Rybno) oraz 123 (obręb Rozogi) tj. w pasie drogowym ww. drogi powiatowej w granicach administracyjnych gminy Sorkwity zostaną dokonane nasadzenia zastępcze drzew w liczbie nie mniejszej niż 30 drzew.
6. Obwód pnia nasadzanych drzew na wysokości 1 m powinien wynosić min. 16-20 cm.
7. Do nasadzeń zostaną użyte rodzime gatunki takie jak: lipa drobnolistna *Tilia cordata*, klon zwyczajny *Acer platanoides*, klon jawor *Acer pseudoplatanus*, grab pospolity *Carpinus betulus*, dąb szypułkowy *Quercus robur*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*.
8. Nie dopuszcza się stosowania do nasadzeń zastępczych kultywarów i odmian ozdobnych oraz form mieszańcowych ww. gatunków drzew, zwłaszcza okazów szczepionych, sterylnych, modyfikowanych genetycznie, żyjących krócej niż formy typowe, o zniekształconym pokroju pnia i korony (np. okrągła, przerzedzona, zbyt silnie podkrzesana korona, powyginany pień lub konary), o niskim wzroście, o wielu pniach, o zniekształconych lub wybarwionych na inny niż zielony kolor liściach, o korze oraz owocach innych niż typowe.
9. Nasadzenia zastępcze zostaną opalikowane oraz poddawane regularnej pielęgnacji przez okres minimum 3 lat.
10. W przypadku obumarcia lub uszkodzenia dokonanych nasadzeń zastępczych z winy Wnioskodawcy (np. w wyniku nieprawidłowej pielęgnacji korony, braku podlewania) – drzewka zostaną wymienione na zdrowe, w podobnym wieku, należące do jednego z ww. gatunków, w terminie do 3 lat od ich nasadzenia.
11. Podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych należy pamiętać o podlewaniu, prawidłowym wyprowadzaniu korony drzewa oraz unikaniu jej nadmiernego przycinania (podkrzesywania).

IV. Nałożyć obowiązek sprawozdania:

1. W terminie do 15 stycznia w latach 2024-2025 należy złożyć do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie sprawozdanie cząstkowe z zakresu wykorzystania niniejszego zezwolenia. Powinno ono zawierać następujące informacje:
 - a) czy dokonano wycinki drzew wraz ze zniszczeniem występujących na nich porostów,
 - b) w przypadku dokonania wycinki należy podać jej termin,
 - c) informację z wykonania zawartego w decyzji warunku jej realizacji tj. dokonania nasadzeń zastępczych, takie jak: gatunek i odmianę drzew, ich wiek/obwód, dokładne miejsce i termin nasadzenia, zastosowane zabiegi pielęgnacyjne.
2. W terminie do 15 października 2025 r. należy złożyć do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie sprawozdanie końcowe z zakresu wykorzystania niniejszego zezwolenia. Sprawozdanie powinno zawierać informację z wykonania zawartego w decyzji warunku jej realizacji tj. dokonania nasadzeń zastępczych, takie

jak: gatunek i odmianę drzew, ich wiek/obwód, dokładne miejsce i termin nasadzenia, zastosowane zabiegi pielęgnacyjne.

Powyższe informacje należy przedstawić w formie graficznej na mapie, wraz z: opisem, legendą i dokumentacją fotograficzną pozwalającą zweryfikować liczbę i dokładną lokalizację nasadzanych drzew.

3. W terminie do 15 września 2028 r. należy złożyć do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie sprawozdanie dotyczące przeżywalności nasadzeń i/lub podrostów. Sprawozdanie powinno zawierać informację o liczbie drzew, które zachowały przeżywalność, ich stanie zdrowotnym, ewentualnych wymianach chorych/uszkodzonych drzew na nowe oraz dokumentację fotograficzną każdego drzewa.

Uzasadnienie

Wnioskiem znak: S5.50.55.2022.MN.1 z dnia 13 stycznia 2023 r. (data wpływu: 13 stycznia 2023 r.) Powiatowy Zarząd Dróg w Mrągowie wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z wnioskiem o wydanie zezwolenia na zniszczenie siedlisk i okazów 3 chronionych gatunków porostów poprzez usunięcie 6 drzew rosnących w pasie drogowym drogi powiatowej numer 1636N, w granicach administracyjnych gminy Sorkwity.

Zgodnie z § 1 pkt 1 lit. a i lit. b oraz § 2, § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), odnożyca jesionowa, odnożyca kępkowa są objęte ochroną ścisłą, a odnożyca mączysta ochroną częściową.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 oraz ust. 2 pkt 1 i pkt 3 cytowanego rozporządzenia w stosunku do ww. gatunków istnieją zakazy umyślnego niszczenia okazów oraz niszczenia ich siedlisk.

W myśl art. 104 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej. Na podstawie art. 56 ust. 2 pkt. 1 i pkt 2 oraz ust. 4 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska może wydać zezwolenie na wykonanie czynności zakazanych wobec gatunków grzybów objętych ochroną częściową i ścisłą w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie będzie to szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji tych gatunków oraz w przypadku zaistnienia przynajmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7 tejże ustawy.

Zasadniczą kwestię przy wydawaniu zezwoleń w trybie art. 56 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody stanowi zatem przeanalizowanie, a następnie ustalenie, czy w danej sprawie zachodzą kumulatywnie wszystkie ww. przesłanki, co jest równoznaczne z możliwością wydania stosownego zezwolenia.

Wyrażając zgodę na zniszczenie siedlisk i okazów chronionych porostów, które występują na ww. drzewach wzięto pod uwagę przede wszystkim: możliwość spełnienia przez wniosek przesłanek do wydania zezwolenia zawartych w art. 56 ust 4 ustawy o ochronie przyrody, gatunek chronionych porostów (ich status ochronny i biologię), stan zdrowotny drzew przeznaczonych do wycinki, powód wnioskowanych czynności oraz zagrożenie jakie stwarzają dla użytkowników ww. drogi powiatowej.

Po dokonaniu analizy zgromadzonego materiału dowodowego ustalono, że głównym powodem wykonania wnioskowanych czynności jest związane z prowadzoną inwestycją jaką jest przebudową drogi powiatowej numer 1636N na odcinku Rozogi-Rybno od km 2+640 do km 3+385. Powyższa inwestycja wiązać się będzie z poszerzeniem jezdni do 5,5 metra, ma

to na celu zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników ww. drogi powiatowej. Wnioskowane do usunięcia drzewa, stanowiące siedliska chronionych gatunków porostów kolidują z poszerzeniem pasa drogowego ww. drogi powiatowej. Podczas prowadzonych prac ziemnych dojdzie do uszkodzenia systemów korzeniowych przedmiotowych drzew, co skutkować będzie spadkiem statyki drzew oraz ich obumieraniem. W ocenie tut. organu w przyszłości w przypadku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (np. burze i wichury) oraz czynników biologicznych (m.in.: postępujący rozkład pni i konarów, butwienie pni, infekcje pasożytnicze oraz działalność drewno- i próchnojadów) istnieje duże prawdopodobieństwo złamania się lub wywrócenia drzew, upadku ich konarów i gałęzi na jezdnię co może skutkować stworzeniem realnego zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi oraz mienia. Brak jest zatem rozwiązań alternatywnych umożliwiających zachowanie drzew, stanowiących siedlisko ww. chronionych porostów.

Gatunki porostów, które zasiedlają przedmiotowe drzewa są wymienione w *Polskiej Czerwonej Liście Porostów*: odnożyca jesionowa oraz odnożyca kępkowa w kategorii wymierające, a odnożyca mączysta w kategorii narażone na wyginięcie. Natomiast żaden z tych gatunków nie znajduje się na *Czerwonej Liście Porostów Zagrożonych w Polsce Północno-Wschodniej* (Cieśliński S. 2003. Monografiae Botanicae 91). Mając na uwadze powyższy fakt tut. organ stwierdza, że realizacja niniejszego zezwolenia nie będzie szkodliwa dla zachowania we właściwym stanie ochrony ich dziko występujących populacji.

W analizowanym przypadku zniszczenie siedlisk i okazów chronionych porostów epifitycznych związane jest z usunięciem 6 drzew rosnących w pasie drogowym drogi powiatowej numer 1636N, w granicach administracyjnych gminy Sorkwity. Wnioskowany gatunek jest porostem epifitycznym, zasiedlającym pnie drzew w związku z czym wycinka ww. drzewa wiąże się ze zniszczeniem jego siedliska i okazów. Brak jest zatem rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do wnioskowanych czynności.

W związku z powyższym zostały spełnione przesłanki do wydania zezwolenia, dwie główne wymienione w art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz przesłanki merytoryczne, o których mowa w art. 56 ust. 4 pkt 6 oraz 7 ww. ustawy, tj. w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - wynikają z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska, lub w przypadku gatunków innych niż wymienione w pkt 6 - wynikają ze słusznego interesu strony lub koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

Organ wydający zezwolenie na usunięcie drzew (bądź analogicznie zezwoleń derogacyjnych na zniszczenie porostów poprzez usunięcie drzew) powinien uwzględnić nasadzenia zastępcze, gdyż to w kompetencji organu leży dążenie do zapewnienia w środowisku rzeczywistej rekompensaty w postaci drzew, które kiedyś wyrosną i będą odgrywać swą rolę przyrodniczą.

Wnioskodawca w celu zapewnienia ciągłości trwania populacji ww. gatunków chronionych porostów epifitycznych zaproponował dokonanie nasadzeń zastępczych rodzinnych gatunków drzew w stosunku 5:1 (5 nasadzonych drzew za 1 zniszczone siedlisko), o obwodach pni (mierzonych na wysokości 1 m) co najmniej 16-20 cm oraz wskazał dogodne miejsca, w których przedmiotowe gatunki porostów będą miały szansę się rozwijać. Tutejszy organ uznał powyższe za odpowiednią kompensację.

Wskazany w decyzji obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych w liczbie przynajmniej 30 drzew należących do rodzimych gatunków, które najczęściej są zasiedlane

przez porosty, ma na celu stworzenie w przyszłości potencjalnych siedlisk dla odnożycy jesionowej, odnożycy kępkowej oraz odnożycy mączystej. Stosowanie do nasadzeń kultywarów i odmian ozdobnych oraz form mieszańcowych drzew odbiegających od egzemplarzy typowych dla gatunku niesie ze sobą ryzyko, iż nasadzenia zastępcze nie będą stanowiły dogodnego siedliska dla porostów. Egzemplarze takie mogą być mniej żywotne, bardziej podatne na choroby, ich pnie (będące właściwym mikrosiedliskiem porostów) będą miały mniejszą powierzchnię dostępną do zasiedlenia. Skutkować to może zmniejszeniem liczby dostępnych dla porostów siedlisk, a tym samym ograniczyć możliwość odtworzenia ich lokalnej populacji. Drzewa te będą formami obcymi regionalnie oraz zmieniają lokalny krajobraz (w tym krajobraz kulturowy). Istnieje ponadto ryzyko hybrydyzacji drzew o zmodyfikowanym genomie z okazami rodzimymi, co doprowadzi do utrwalenia obcych genów w lokalnych populacjach drzew. Podobnie obowiązek pielęgnacji nasadzeń zastępczych oraz ewentualnej wymiany obumarłych / uszkodzonych drzewek w okresie 3 lat, służy zapewnieniu warunków egzystencji występujących w rejonie populacji ww. chronionych gatunków porostów.

W niniejszej decyzji z wnioskowanego czasu realizacji zezwolenia nie wyłączono okresu lęgowego ptaków (marzec – sierpień). Uzasadnione jest to pogarszającym się stanem fitosanitarnym drzewa, które uległo częściowemu złamaniu przez co stwarza zagrożenie dla uczestników ruchu drogowego. W przypadku stwierdzenia gatunków chronionych ptaków na przedmiotowym drzewie, należy wnioskować o stosowne zezwolenie. Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2830) w stosunku do wszystkich gatunków ptaków objętych ochroną obowiązują m.in. zakazy: niszczenia gniazd, jaj, zabijania piskląt (zakaz niszczenia gniazd nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych lub terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne - § 9 pkt 2 ww. rozporządzenia). Okres gniazdowania jest indywidualny dla poszczególnych gatunków ptaków i uzależniony od ich biologii i specyfiki siedliska. Zgodnie z wiedzą ornitologiczną w tym zakresie, w okresie od 1 września do końca lutego, ptaki należące do gatunków mogących zakładać gniazda w parkach, czy zadrzewieniach przydrożnych nie gniazdują.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Zezwolenie dotyczy tylko i wyłącznie ww. gatunków chronionych porostów.
2. Należy mieć na względzie art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody, w myśl którego kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do gatunków objętych ochroną, podlega karze aresztu lub grzywny.
3. Zgodnie z art. 56 ust. 7a-7j ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie dokonuje kontroli spełniania warunków określonych w wydanych zezwoleniach. Podczas kontroli możliwe jest wejście na teren realizacji zezwolenia, żądanie pisemnych i ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli, wgląd do dokumentacji związanej z przedmiotem kontroli, sporządzenie z niej odpisów i kopii oraz zabezpieczenie tej dokumentacji. Zezwolenie można cofnąć w przypadku, gdy nie są spełniane wszystkie warunki realizacji zezwolenia.
4. Zgodnie z art. 127 i art. 129 Kodeksu postępowania administracyjnego, od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w terminie 14 dni od jej otrzymania.

5. Zgodnie z art. 127a k.p.a., w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji strona może złożyć oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do odwołania decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości złożenia od niej odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.
6. Zgodnie z art. 57 § 5 Kodeksu postępowania administracyjnego termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:
 1. wysłane w formie dokumentu elektronicznego do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru,
 2. nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
 3. złożone w polskim urzędzie konsularnym,
 4. złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej,
 5. złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku,
 6. złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Olsztynie
Agata Moździerz
/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Wnioskodawca
2. a/a